

Factsheet Good Practices & Ideas

GENERO is het netwerk voor ouderenzorg voor de regio Zuidwest-Nederland. Het netwerk is in 2008 gestart vanuit het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) om de zorg voor ouderen met complexe hulpvragen te verbeteren. Good Practices & Ideas voor zorg en ondersteuning van (kwetsbare) ouderen zijn bijeengebracht, om van elkaar te leren en inspiratie op te doen voor de praktijk van ouderenzorg en -welzijn. GENERO voert ook drie transitie-experimenten uit om samenhang, kwaliteit en betaalbaarheid van ouderenzorg te verbeteren: Even buurten, Keten zorg Ouderen Walcheren, Zorgprogramma voor Preventie en Herstel. www.erasmusmc.nl/genero.

Good Practice – Ontmoetingscentrum De Nieuwe Nachtegaal

Domein: Wonen – Welzijn – Zorg

Regio: Zuid-Holland (Rotterdam, Charlois)

In 2007 is het project ‘De Nieuwe Nachtegaal’ gestart. Voor dit project is wooncorporatie Woonbron samen met buurtbewoners op zoek gegaan naar een nieuwe bestemming voor verzorgingshuis De Nachtegaal.

Wensen buurtbewoners

Het pand van het voormalig verzorgingshuis werd in 2005 opgekocht door Woonbron met als doel om samen met het Albeda college een jongerenfoyer te realiseren. Buurtbewoners dachten hier anders over. Zij voerden actie en de deelgemeente besloot dat er geen jongerenfoyer kwam. Woonbron besloot toen om samen met de buurtbewoners op zoek te gaan naar een nieuwe bestemming. Doelstellingen hierbij waren om een verbinding te maken met de buurt en met wonen, leren, werken, zorg en kunst. Uit de inventarisatie van wensen van buurtbewoners bleek dat in de buurt behoefte was aan zorg voor zelfstandig wonende ouderen. Ouderen zouden dan kunnen steunen op zorg die voorheen het verzorgingshuis bood. Het gebouw kreeg op basis hiervan een multifunctionele bestemming voor wonen, werken, leren en zorg en waar ontmoeting met een laagdrempelig karakter centraal staat. Nieuw is de combinatie van zoveel functies in één pand en het opzetten ervan in nauwe samenwerking met de buurtbewoners.

Multifunctioneel centrum

Het ontmoetingscentrum wordt beheerd door de wijkvereniging De Nieuwe Nachtegaal, en er worden activiteiten gehouden voor en door de buurtbewoners. Hierbij worden de cliënten van de zorginstellingen, die in het gebouw wonen, zoveel mogelijk betrokken. Voorbeelden van voorzieningen en activiteiten zijn:

- Woonruimte voor ongeveer 72 patiënten met een psychiatrisch ziektebeeld van Bavo Europoort. Het gaat om chronische cliënten, van wie een deel permanente en een deel tijdelijke huisvesting en begeleiding nodig hebben. Ongeveer de helft van deze patiënten zijn ouderen. Vooral zij voelen zich thuis in de beschutting die De Nieuwe Nachtegaal biedt.
- Er zijn cliënten van Bavo Europoort die dagbesteding vinden in het ontmoetingscentrum. Met sommigen gaat het zo goed dat zij een vrijwilligersbaan aan kunnen. Het werk bestaat uit ondersteunende activiteiten in het ontmoetingscentrum, receptiewerkzaamheden, de post binnen het centrum verspreiden etc.
- Logeerwoningen: familie van bewoners van het centrum die van ver komen kunnen hier tijdens hun bezoek overnachten. Ook mantelzorgers uit de buurt kunnen komen logeren.
- Dagverzorging-inlooppject Naya Kadam: twee dagen per week worden activiteiten aangeboden voor Surinaams-Hindoestaanse ouderen. De dagverzorging wordt gerealiseerd door Zorgorganisatie Laurens.
- Dagverzorging Mezenhof: drie dagen per week kunnen wijkbewoners met geheugenproblemen hier terecht. De doelgroep voor deze verzorging bestaat voornamelijk uit mensen die moeite

hebben met het oplossen van problemen, het zelfstandig besluiten nemen, en het organiseren van dagelijkse bezigheden en routine. Aan deze mensen wordt via verschillende activiteiten dagstructuur geboden. Ook worden zelfredzaamheid en cognitieve capaciteiten en vaardigheden zoveel mogelijk gehandhaafd. De dagverzorging wordt gerealiseerd door zorgorganisatie Laurens.

- Leer- en werkplekken voor jongeren: in het centrum zijn leerwerkbedrijven ondergebracht van Mbo Zadkine, zoals een kapper, schoonheidsspecialiste en pedicure. Daarnaast hebben tijdens de renovatie van het gebouw leerlingen bouwvaardigheden geleerd van de zogenaamde ‘Grijze Bouwers Club’ (mensen met pensioen uit de bouw, die nog niet volledig willen stoppen met werken). Verder helpen stagiairs van zorgopleidingen ouderen bij niet-geïndiceerde (zorg)vragen, zoals meegaan met boodschappen, samen wandelen, een kastje afstoffen waar ouderen zelf niet meer bij kunnen etc.
- Actieve wijkbewoners geven computerlessen aan ouderen en zij helpen mee activiteiten te organiseren.
- De Wijkvereniging neemt de verantwoordelijkheid op zich voor sociaal-culturele activiteiten in het complex. Activiteiten zijn onder meer biljarten, kaarten, bingo, dansen, tekenen en schilderen, bewegen etc.

De nieuwe Nachtegaal heeft een methodiek ontwikkeld die overdraagbaar is. Voor meer informatie kunt u de contactpersoon of website raadplegen.

Praktisch overzicht

Organisatie en ontwikkeling	Wooncorporatie Woonbron (Rotterdam) en de bewoners van de Rotterdamse wijk Oud-Charlois.
Specifiek doel	Ontmoetingplaats met zorgondersteuning, naar de wensen en behoeften van de wijkbewoners en voornamelijk gericht op ouderen. Verbinding tussen wonen, leren, werken, zorg en kunst.
Doelgroep	Voornamelijk de oudere wijkbewoners van Oud-Charlois, Rotterdam
Uitvoering en rolverdeling	De samenwerking tussen de verschillende groepen en bewoners wordt gecoördineerd in het stichtingsbestuur van Stichting De Nieuwe Nachtegaal, deze bestaat uit: afgevaardigden van Woonbron, Wijkvereniging, Bavo-Europoort, LMC voortgezet onderwijs, Mbo Zadkine en Catalpa kinderopvang. Het bestuur neemt besluiten over het beheer en de ontwikkelingen.
Sinds wanneer in praktijk	In 2007 is gestart met de renovatie van het gebouw. Het ontmoetingscentrum is sinds november 2010 in gebruik.
Resultaten tot nu toe	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen en rond het pand is men erin geslaagd om een goede samenwerking van de grond te laten komen. De Wijkvereniging telt nu 175 leden waarvan ongeveer 25 mensen actief zijn met het organiseren van activiteiten. • De kwaliteit van leven van patiënten van Bavo Europoort is enorm toegenomen. • De gemeente Rotterdam neemt De Nieuwe Nachtegaal als voorbeeld voor een succesvol Woonservicegebied en een Thuishaven voor kwetsbare mensen in de samenleving.
Reacties van de doelgroep	
Financiering	Ondersteuning van de ontwikkeling via het Wmo-innovatiefonds van de gemeente Rotterdam. Daarnaast heeft de wijkvereniging € 150.000 via subsidies en fondsen verkregen. Woonbron investeerde € 8,5 miljoen, waarvan 2,5 miljoen onrendabele top.
Randvoorwaarden voor	

implementatie	
Succesfactoren en belemmerende factoren	<p>Succesfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sterke wijkvereniging, buurtparticipatie. • Actieve voorlichting door bijvoorbeeld een deskundige aan het woord te laten of werkbezoeken organiseren.
Contactpersoon	Hester Verbeek; hverbeek@woonbron.nl
Website	www.denieuwenachtegaal.nl

Eervolle vermelding en prijzen

Met het multifunctionele centrum De Nieuwe Nachtegaal heeft Woonbron in 2011 een eervolle vermelding ontvangen van de Ria van der Heijdenprijs. De Ria van der Heijdenprijs wordt jaarlijks toegekend aan mensen die iets bijzonders hebben gepresteerd voor chronisch psychiatrische cliënten.

Bij het Oranjefonds was De Nieuwe Nachtegaal in 2011 genomineerd voor een 'Appeltje van Oranje'. Het kunstproject met mozaïek waar buurtbewoners en mensen van Bavo Europoort aan deelnamen kregen deze onderscheiding. Een kleine delegatie mocht vorig jaar de verjaardag van Prinses Maxima bijwonen toen zij de Appeltjes van Oranje uitreikte.

Met dit project was Woonbron in 2009 genomineerd voor de Zilveren Woonladder. Een prijs die het ministerie van VROM uitreikte aan corporaties die mogelijkheden bieden aan kwetsbare mensen om te klimmen op de 'Woonladder'.

Ten slotte won Woonbron in 2009 de Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) Award van het Nationaal Symposium Woningcorporaties voor het meest innovatieve project. De MVO Award wordt jaarlijks uitgereikt aan het project dat het beste scoort op aspecten als bedrijfsmatigheid, leefbaarheid, zorg voor wonen, veiligheid, milieu en oprechtheid.